

ПЕРЕМОГА, ЯКА ВІДБУЛАСЯ ПІВТисячі РОКІВ ТОМУ

8 вересня цього року минуло 500 років з того дня, коли об'єднані сили Великого князівства Литовського і Польського королівства загальном кількості 30 тисяч (за іншими даними 15 тисяч) війн під командуванням князя Костянтина Івановича Острозького розбили під Оршею (територія сучасної Білорусі) 80-тисячне московське військо.

Як бачимо, 500-літня річниця битви під Оршею відзначається в час, коли українці зіткнулися з тією ж загрозою. Сьогодні нашадки Московії посягають на державність України, кидуючи виклик усій Європі. Тоді, 1514 року, литовські, білоруські, українські, сербські, татарські, польські, угорські та німецькі загони спільно виступили проти ворога. Тож історія підказує, що об'єднавши зусилля, країни Східної Європи мають шанс перемогти.

А святкування знаменної дати відбулося 6 вересня в Острозі. Сюди, де відчувається подих славної історії правління князів Острозьких, прибули представники Польщі, Литви, Білорусі. На центральній площі міста цього дня розвивалися наші національні прапори та держав-сусідів, які пам'ятають минуле і шукають шляхи ефективної

співпраці сьогодні задля миру у світі. Поклавши квіти до пам'ятника князям Острозьким, гості завітали на урочистості до Національного університету «Острозька академія».

Привітав учасників заходу ректор НаУ «ОА», професор Ігор Пасічник. Перший проректор Острозької академії, професор Петро Кралюк у своїй доповіді провів паралелі між подіями 500-річної давності та сьогоденням, назвавши їх «Донбасі «чорговим спалахом давнього цивілізаційного конфлікту, який умовно можна інтерпретувати як конфлікт між Європою та Росією».

Голова Комітету освіти, науки й культури Сейму Литовської Республіки Аудрене Пітренене розповіла, що в Литві 2014 рік оголошений роком оршанської перемоги. Політик підкреслила, що зараз, коли в Україні проливається кров, нашим народом потрібна співпраця, і Литва намагається зробити все можливе, аби ця співпраця була ефективною.

«Зміни, які зараз відбуваються в Україні, змінять і весь пострадянський простір. Ці зміни безперечно вплинути на перемогу свободи й демократії в Білорусі та в інших країнах», – зазначив перший заступник посла, радник посольства Республіки Польща в Україні Даріуш Гурчинський.

Білоруський історик, заступник Голови Білоруського Народного Фронту Ігар Ляльков зазначив, що в сучасній Білорусі навіть така дата, як 500-річна перемога в битві під Оршею, нівелюється і замовчиться. Місцева, Оршанська влада, заборонила будь-які святкування цього дня. Але попри все, упродовж місяця прогресивна білоруська громадськість відзначатиме півтисячолітній ювілей знаменної події в Мінську. «Демократично налаштовані білоруси морально, психологічно, практично – на вашому боці», – повідомляє керівник оргкомітету, член правління громадського об'єднання «Фонд імені Льва Сапеги» Александр Жучков.

(Продовження на 12-й стор.)

ІСТОРИЧНІ ЮВІЛЕЇ

ПЕРЕМОГА, ЯКА ВІДБУЛАСЯ ПІВТисячі РОКІВ ТОМУ

(Продовження. Початок на 1-й стор.)

«Ця перемога – хороший приклад того, як об'єднавшись, можна дати відсіч «непереможному» агресору», – резюмував голова Рівненської ОДА Сергій Рибачок.

Президент України Петро Порошенко надіслав вітання з нагоди святкування 500-річної перемоги в битві під Оршею. Учасники академії підготували звернення до президента України щодо створення політичного Балто-Чорноморського альянсу, що посприяло б встановленню миру та стабільності в Центрально-Східній Європі.

Цього дня відбулася презентація картини кіївського художника Юрія Нікітіна «Битва під Оршею». Польська делегація теж подарувала Острозькій академії картину з аналогічною назвою.

Східноєвропейський форум «500-річна перемога під Оршею» у ці дні проходив у Дубно, Рівному, Старокостянтинові, Полонному, Новограді-Волинському, Вінниці. В рамках святкування – лицарські турніри, козацькі ігри, наукові конференції, круглі столи, пленери художників, презентації страв волинської кухні, концерти, благодійні акції тощо.

Унікальний експонат – княжий трон із автентичних елементів періоду XVI століття вдалося відкрити художнику-реставратору Миколі Бандоку. Знайшовши певні описи та зображення, мистецтвознавець звернувся до різьбяра з пропозицією виготовити подібне. Трон, подібний до того, на якому сиділи князі Острозькі, було презентовано до ювілею переможної битви.

На території замку князів Острозьких 6 вересня також відбулося чимало цікавого. Ярмарки виробів народних умільців, майстер-класи, стрільба з лука, акції зі збору коштів на підтримку української армії та на потреби школи-інтернату – все це додало оптимізму нашим землякам і вселило віру у перемогу над сьогоднішнім агресором, що сіє розбрат і відбирає життя в українців зараз. А сила – у єдності не тільки громадян однієї країни, а й народів-однодумців.

← Наталія ВЕЛЯНИК

